

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniae Agrippinae, 1604

Ludouicum Gonsaluum in Lusitaniam mittit Laynes. Cap. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

nenter casteque more maiorum, viuerent; studio sacrarum litterarum, officiorumq; dediti; ceteris pietatis facem præferrent. Philosophi mox, & Theologi è ludis nostris prodierunt; ex alijs etiam Academijs, medicinæ, & iurisperiti cōplures. Sublatæ usuræ, cōcubitus illiciti, exactæ domo pellices, cædes, periuria interdicta, quod beneficium & grato animo Sardi non inuiti agnoscunt.

*Ludouicum Consalhum in Lusitaniam
mittit LAYNES.*

CAP. VI.

Optimam esse gubernandi formam, cum penes vnu res summa esset, & ad vnius, cuius ratio constaret, arbitrium omnia referrentur, optimatum tamen consilio temperandam sapientissimi homines iudicarunt. Idem in Ecclesiastica hierarchia verum esse sanctus, & prudens vir iudicarat Ignatius: qui in constitutionum librum retulit, optimum factum videri Præposito societatis

generali assistere perpetuo singulares, ex omnibus Provincijs à socijs, non ab ipso, delectos Quatuoruiros; qui tanquam inspectores in communione consulerent, quique in laborum partem vocati, leuius imperadi onus efficerent. Solutus hac lege vixit Ignatius: siue quod non nisi à morte Constitutiones promulgatae, ac Provinciarum suffragijs comprobatae; siue quod indignum Patribus vitium, his finibus eius auctoritatem circum scribi, ut alijs rerum gestarum rationem redderet, qui societatis auctor, & princeps, omni bono de ea meritus, familiam duceret. **L A Y N I** verò, qui primus eas Ignatij leges magno sociorum commodo Præpositus promulgarat, assistere iussi sunt sociorum decretis Quatuoruiris: Hieronymus Natalis, Ioannes Polancus, Christophorus Matridius, & Ludouicus Consaluuus de Camera. Hic cuius gratia in huc sermonem ingressi sumus, domo Lusitanus, & nobilis, Ioanni principi Lusitanæ Ioannis Regis II. filio, & Sebastiani parenti à sacris olim

olim cōfessionibus fuit: Regi in pri-
mis carus ob singulares animi dotes,
acceptusque. Mortem interea loci
Ioannes princeps, & post longo sa-
tis interuallo, Rex obijt. Is testamē-
ti tabulis Catharinæ coniugis fidei,
Sebastianum nepotem commisit, &
adulto regnum hereditario iure red-
dere iubet; parens enim Sebastiani
(quod contra oportuit) morte obita
patrem Ioannem anteuerterat. Edu-
cationem in primis Rege dignam ei-
dem commendat: Ludouicum Con-
saluum, cuius antiquam fidem explo-
ratam haberet, præceptorem mo-
rum, & disciplinarum nepoti, iu-
bet adscisci. Resignatis iam testa-
menti tabulis, nihil Catharina du-
xit antiquius; quam ut Regis volun-
tatem vltimam exequeretur. Ad
L A Y N E M Romam litteras dedit:
Regis vita functi vltimam volunta-
tem exponit. Obscurare itaque Lu-
douicum Consaluum in Lusitaniam
quamprimum mitteret. L A Y N E S
rem in sua potestate sitā negat. Pro-
vincialium enim sibi iussu, atque
con-

consensu assistere quatuor viros societatis, in his & Ludouicum. Eorum itaque arbitrio, non suo Roma descendere posse. Ad hæc ardentius Regina: vltimam coniugis volūtatem, ratam esse oportere, religioseq; seruādam. Excusationes itaque quas non acciperet missas faceret. Se familiam Sebastiano nepoti cōstituere nolle, donec Ludouicus, quod quam maturrime fieri cuperet, præsto Olyssipone ad̄ esset. Hic L A Y N E S iterum animi pendēs æstuabat, quoque se verteret ambigebat: illinc Ignatij decretis parendum & instituto; hinc Regum Lusitaniæ tot tantaque extare in societatem merita, vt iure optimo parentum loco duci debeant. Ad hæc integrati animi vitium effugiendū socijs in dies inculcabat. Accessit ad illud honorificum quidem societatis munus videri, liberorum illi regiorum educationem ex testamento cōmendari; at laboris idem plenum fore, atque inuidiæ, animo longe ante prouidebat: quod, vt nunc tempora sunt, principum vitia, expeditiones, euen-

ta, &

ta, & exitus, præceptoribus plerumque, ut Senecæ doctori Neronis sceleris, ab aulicis temere tribuantur. Eadem & Ludouico profectionem si salua religione posset, detrectanti, in mentem venerant: Prouinciam arduam illâ quidem, sed periculosè plenum opus aleæ, atque calumniæ videri. LAYNES nihil tâdem amplius tergiuersandum ratus, nec inani spe latare Reginam oportere, litteris respondit, Consaluum ea lege iturum Olyssiponem, vt si prouincialibus socijs, quorum id iudicium esset, probaretur, operam in Sebastiano informando daturus hæreret; si abiudicarent, obsequendi saltem studium iam perspectum, æqui, boni faceret. Igitur Ludouicus post kalen. Quint. anni 1559. Roma in viam sese in Lusitaniam dedit. Olyssiponem simul saluus attigit, purgare se omni ope apud Reginam, & deprecari prouinciam, sed frustra, nitebatur; victus tandem cessit imperijs, munusque strenue obiuit: optimum Principem optimis pietatis, & litterarum præceptis,

1559.

ceptis ad omnem honestatē imbuit.
Dei verò cultum, & religionis amo-
rem inseuit. Sed ostensus hic tantum
terris Princeps. Iuuenis enim in Afri-
cana expeditione, dum Seriphē, Fez-
zi regē, qui alijs Mahamethus dictus,
in regno retinere armis nititur, forti-
ter pugnās in prælio cecidit: magno
lui gēti Lusitanicæ relicto desiderio.
Hæc ideo retuli, vt socios honoris, &
id genus munera semper defugisse,
non affectasse posteritas norit.

Paulo IV. extincto *LAYNEM* Pon-
tificem creare Cardin-
volunt.

CAP. VII.

Profecto in Lusitaniam Confal-
uo eo ipso anno a.d. x v. kal. Se-
ptembr. Paulus IV. vita simul & Pon-
tificatu decessit. *L A Y N E S* Romæ
Præpositus generalis docendi mu-
re clarus, & concionibus in ore om-
nibus erat, & frequens ad illum
Curia hominum concursus fiebat.
Cardinalibus conclaui, vt solet, in-
clusus